

DİŞ HEKİMLİĞİ PRATİĞİNDE
ÇENE YÜZ PROTEZLERİNE
GÜNCEL YAKLAŞIMLAR

Editör

Doç. Dr. Canan AKAY

© Copyright 2021

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN 978-625-7409-20-9	Sayfa ve Kapak Tasarımı Akademisyen Dizgi Ünitesi
Kitap Adı Dış Hekimliği Pratiğinde Çene Yüz Protezlerine Güncel Yaklaşımlar	Yayıncı Sertifika No 47518
Editör Doç. Dr. Canan AKAY ORCID ID: 0000-0003-2781-8710	Baskı ve Cilt Vadi Matbaacılık
Yayın Koordinatörü Yasin DİLMEN	Bisac Code MED016070
	DOI 10.37609/akya.351

UYARI

Bu üründe yer alan bilgiler sadece lisanslı tıbbi çalışanlar için kaynak olarak sunulmuştur. Herhangi bir konuda profesyonel tıbbi danışmanlık veya tıbbi tanı amacıyla kullanılmamalıdır. *Akademisyen Kitabevi* ve alıcı arasında herhangi bir şekilde doktor-hasta, terapist-hasta ve/veya başka bir sağlık sunum hizmeti ilişkisi oluşturmaz. Bu ürün profesyonel tıbbi kararların eşleniği veya yedeği değildir. *Akademisyen Kitabevi* ve bağlı şirketleri, yazarları, katılımcıları, partnerleri ve sponsorları ürün bilgilerine dayalı olarak yapılan bütün uygulamalardan doğan, insanlarda ve cihazlarda yaralanma ve/veya hasarlardan sorumlu değildir.

İlaçların veya başka kimyasalların reçete edildiği durumlarda, tavsiye edilen dozunu, ilacın uygulanacak süresi, yöntemi ve kontrendikasyonlarını belirlemek için, okuyucuya üretici tarafından her ilaca dair sunulan güncel ürün bilgisini kontrol etmesi tavsiye edilmektedir. Dozun ve hasta için en uygun tedavinin belirlenmesi, tedavi eden hekimin hastaya dair bilgi ve tecrübelerine dayanarak oluşturması, hekimin kendi sorumluluğundadır.

Akademisyen Kitabevi, üçüncü bir taraf tarafından yapılan ürüne dair değişiklikler, tekrar paketlemeler ve özelleştirmelerden sorumlu değildir.

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A
Yenişehir / Ankara
Tel: 0312 431 16 33
siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

Önsöz

Bilmek önemlidir, bildiğini anlatmak daha önemlidir. Geçmişten günümüze bilgilerin, sözlerin kayda alınması amacı ile ‘Söz uçar yazı kalır’ denmiştir. Bilgilerimizi bizden sonraki kuşaklara iletmenin en etkili yolu kitaplardır. Özellikle öğrenciler başta olmak üzere akademisyenlerin de doğru bilgiye ulaşması kitaplarla sağlanır. Tüm akademik hayatımız boyunca çalışmalarımızda bize rehber olan kitaplar bizim için olmazsa olmazlardandır. Kitap ya ilgilendiğimiz konularla ya da ihtiyaç duyulan konularla hayat bulur. Defekt protezleri, tam olarak odaklandığımız bölgelerin bir miktar dışına çıkmaktadır. Her fakültede, Protetik Diş Tedavisi Anabilim Dalında, çene-yüz protezi ile ilgilenen kişi sayısı genellikle azdır. Defekt protezlere ilgi, ya danışman yönlendirmesiyle ya da ilgiyle oluşur. Doç. Dr. Canan Akay’ın akademik çalışmalarına bu konuyu da dahil etmesi sevindiricidir.

Meslek hayatım boyunca çevremde pek çok akademisyenin kitap yazmaya başlayıp sonuçlandıramadığına tanık olmuşumdur. Azimli bir şekilde yılmadan bilgi ve deneyimlerini kitaplaştıran meslektaşımı gönülden kutlar, başarılar dilerim.

Nisan 2021

Prof. Dr. Ömer Suat YALUĞ

Gazi Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Protetik Diş Tedavisi AD.

Önsöz

Bu kitabın yazarı tarafından önsöz yazmam istendiğinde hem mutlu oldum hem de çok onur duydum. Doktora eğitimi sırasında tanıma fırsatı bulduğum Doç. Dr. Canan Akay, daha sonraki yıllarda bitmeyen enerjisi, çalışma azim ve disiplini ile yakından izlediğim ve takdir ettiğim başarılı bir akademisyen olmuştur.

Diş hekimliğinde çene-yüz protez uygulamaları özel uzmanlık gerektirmektedir. Defektli hastalarda kaybedilen dokuların protetik olarak başarılı restorasyonu, hastalar için sadece fonksiyonel ve estetik açıdan değil, psikosozyal olarak da olası sorunları çözmeye yönünden çok önemlidir. Genellikle, Protetik Diş Tedavisi Ana Bilim Dalı tarafından düzenlenen programla Diş Hekimliği Fakültelerinde bir yarı yıl okutulan Çene Yüz Protezleri dersi için Türkçe kaynak sayısı oldukça azdır. Dr. Akay'ın uzun süreli titiz çalışması sonucu bizlere sunduğu eserinin bu boşluğu doldurmada değerli bir adım olduğu inancındayım.

Kitapta, çene yüz protezlerine ilişkin temel bilgilerin ötesinde güncel tedavi yaklaşımları ve materyallerdeki gelişmeler de kapsamlı ve ayrıntılı olarak sunulmuştur, dolayısıyla, sadece diş hekimliği öğrencileri için değil, aynı zamanda ilgili akademisyen ve klinisyenlerin de yararlanabileceği önemli bilgiler içermektedir. Eserin okurlara yararlı olmasını diliyorum ve yazarı içtenlikle kutluyorum.

Nisan/2021

Prof. Dr. Arife DOĞAN

Gazi Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Protetik Diş Tedavisi AD.

Önsöz

Son yıllarda dijital teknoloji ve materyal bilimindeki gelişmeler ile Diş hekimliğinin en hızlı gelişen alanlarından birisi de Çene Yüz Protezleri bilim dalıdır. Çene yüz protezi, kanser, travma veya konjenital deformiteler nedeniyle kayba uğramış maksillofasiyal dokuları protetik apareyler ile restore etme bilim ve sanattır. Çene yüz bölgesindeki defektler, buldukları yer açısından hastada yarattığı estetik, fonksiyonel ve fonetik problemlerden dolayı kişide kendisini değersiz hissetme, güven eksikliği, sosyal yetersizlik, psikolojik bozukluk ve toplumdan uzaklaşma gibi sorunlar meydana getirir. Bu nedenle yapılan protez ya da epitez biyouyumlu olmalı, hastanın yaşam kalitesini yükseltmeli, estetik ve fonksiyonel anlamda yeterli olmalı ve bu özelliklerini uzun süre koruyabilmelidir. Yapılan protezlerin başarısı öncelikle defektin büyüklüğüne, yerine, materyalin özelliklerine, hekimin deneyimine bilgi ve tecrübesine bağlıdır.

Akademik çalışmaların en keyifli kısmı yayın faaliyetleridir. Farklı üniversitelerde görev yapan birbirinden değerli hocalarımızın katkılarıyla oluşan bu müşterek eserin özellikle lisans eğitiminde olmak üzere lisans sonrası öğrenciler için önemli katkılar sağlayacağı bir kaynak olmasını diliyorum.

Ortaya konan eser sadece onu yazan yazarların ürünü değildir. Yazara yol gösteren, onu destekleyerek cesaretlendiren hocalarının, kıdemlilerinin olması önemlidir. Bu kitabın oluşmasında beni cesaretlendirip yüreklendiren Anabilim Dalı öğretim üyemiz Prof. Dr. Emre Mumcu'ya, ilk çene yüz protezi hastasına beraber baktığımız, akademik hayatımda bana farklı ufuk açan, tez konumu bu alanda vermemi sağlayan kıymetli danışman hocam Prof. Dr. Suat Yaluğ'a

Teşekkürlerimin hiçbir zaman yetmeyeceği, hayatım boyunca her koşulda desteklerini arkamda hissettiğim, beni büyük bir sevgiyle, emekle, sabırla yetiştiren aileme,

Ömrüm boyunca minnet duyduğum, bugünlere gelmek için hep izinden yürüdüğüm, Ulu Önder Mustafa Kemal ATATÜRK'e sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Doç. Dr. Canan AKAY
Eskişehir 2021

Hadi Can 'a

İçindekiler

Bölüm 1	Çene Yüz Protezlerinde Temel Kavramlar.....1	
	<i>Canan AKAY</i>	
	<i>Berker ALTUNTAŞ</i>	
Bölüm 2	Oral Tümörlere Cerrahi Yaklaşım 13	
	<i>Ömür DEREÇİ</i>	
Bölüm 3	Dudak Damak Yarıklarının Embriyolojisi Etiyolojisi ve Sınıflandırılması27	
	<i>Canan AKAY</i>	
Bölüm 4	Dudak Damak Yarıklarında Protetik Rehabilitasyon..... 41	
	<i>Canan AKAY</i>	
	<i>Esra Nur AVUKAT</i>	
Bölüm 5	Üst Çene Defektlerinin Sınıflandırılması ve Algoritmalar ... 59	
	<i>Emine GÖNCÜ BAŞARAN</i>	
Bölüm 6	Üst Çene Defektlerinde Protetik Rehabilitasyon.....73	
	<i>Emine GÖNCÜ BAŞARAN</i>	
Bölüm 7	Alt Çene Defektlerinde Protetik Rehabilitasyon 95	
	<i>Yeliz HAYRAN</i>	
Bölüm 8	Baş-Boyun Kanserlerinde Radyoterapi ve Radyoterapi Protezleri.....105	
	<i>Emre MUMCU</i>	
Bölüm 9	Dil Rezeksiyonlarına Protetik Yaklaşım..... 123	
	<i>Duygu KARAKIŞ</i>	
Bölüm 10	Çene Yüz Protezlerinde Kullanılan Materyallerin Tarihsel Gelişimi ve Sınıflandırılması 133	
	<i>Gamze KARAMAN</i>	
Bölüm 11	Çene Yüz Protezlerinde Kullanılan Materyallerin Özellikleri ve Kullanım Alanları..... 151	
	<i>Sadeq Mohammed Taqi FADHIL</i>	
Bölüm 12	Yüz Protezlerinde Ölçü..... 167	
	<i>Şebnem Begüm TÜRKER</i>	

Bölüm 13	Yüz Protezlerinde Retansiyon ve Stabilitte.....	177
	<i>Şebnem Begüm TÜRKER</i>	
Bölüm 14	Kulak Defektleri Ve Protezleri.....	185
	<i>Gökçe ÜNSAL</i>	
	<i>Kuddusi AKBULUT</i>	
Bölüm 15	Burun Defektleri ve Protezleri.....	203
	<i>Şebnem Begüm TÜRKER</i>	
	<i>Rifat GÖZNELİ</i>	
Bölüm 16	Göz Defektleri ve Protezleri.....	209
	<i>Şebnem Begüm TÜRKER</i>	
	<i>Rifat GÖZNELİ</i>	

Yazarlar

Şebnem Begüm TÜRKER

Prof. Dr. Marmara Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Protetik Diş Tedavisi AD.

ORCID iD: 0000-0003-2207-6535

Rıfat GÖZNELİ

Doç. Dr. Marmara Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Protetik Diş Tedavisi AD.

ORCID iD: 0000-0002-0582-9542

Emre MUMCU

Prof. Dr. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Protetik Diş Tedavisi AD.

ORCID iD: 0000-0002-3791-6472

Yeliz HAYRAN

Doç. Dr., Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Protetik Diş Tedavisi, AD.

ORCID iD: 0000-0002-8664-9083

Canan AKAY

Doç. Dr., Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi, Klinik Bilimler Bölümü, Protetik Diş Tedavisi AD.

ORCID iD: 0000-0003-2781-8710

Duygu KARAKIŞ

Doç. Dr., Gazi Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Protetik Diş Tedavisi AD.

ORCID iD: 0000-0001-9976-8797

Ömür DEREÇİ

Doç. Dr. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Ağız Diş Çene Cerrahisi AD.

ORCID iD: 0000-0002-7867-7199

Gökçe ÜNSAL

Doç. Dr., Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Protetik Diş Tedavisi AD.

ORCID iD: 0000-0003-2017-5599

Emine GÖNCÜ BAŞARAN

Prof. Dr., Dicle Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Protetik Diş Tedavisi AD.

ORCID iD: 0000-0002-5183-7746

Sadeq Mohammed Taqi FADHIL

Dr. Öğr. Üyesi, Medipol Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Protetik Diş Tedavisi AD.

ORCID iD: 0000-0003-4462-0642

Kuddusi AKBULUT

Arş. Gör., Ankara Yıldırım Beyazıt
Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi,
Protetik Diş Tedavisi AD.

ORCID iD: 0000-0002-4199-0886

Berker ALTUNTAŞ

Arş. Gör. Dt., Eskişehir Osmangazi
Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi,
Klinik Bilimler Bölümü, Protetik Diş
Tedavisi AD.

ORCID iD: 0000-0002-3352-9088

Esra Nur AVUKAT

Arş. Gör. Dt., Eskişehir Osmangazi
Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi
Protetik Diş Tedavisi AD.

ORCID iD: 0000-0003-0533-8994

Gamze KARAMAN

Arş. Gör. Dt., Fırat Üniversitesi, Diş
Hekimliği Fakültesi, Protetik Diş
Tedavisi AD.

ORCID iD: 0000-0001-5649-6541